І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 2. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 5-го СІЧНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 5, 1965 No. 2. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 4-го січня

В АМЕРИЦІ

89-ий КОНҐРЕС ПОЧИНАЄ ПЕРШУ СЕСІЮ в саме полудне 4-го січня, а о год. 9-ій ввечері президент Джансон має виголосити Звернення про Стан Унії. Президент сподівається, що новий Конґрес схвалить початок його великої програми про так зване величнє громадянство, бо в ньому є поважна демократична більшість. Перед засіданням обох Палат обі партійні групи в Палаті і в Сенаті мають вибрати собі своїх провідників. Републіканці рішатимуть, хто має бути їхнім провідником в Палаті Репрезентантів, а демократи мусять вибрати сенатського провідника, бо провідник їхньої більшости сенатор Гюберт Г. Гомфрі став віце - президентом в останніх виборах. Ліберальні сенатори плянують змінити реґулямін Сенату, щоб утруднити обструкцію консервативним сенаторам.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН Є „ГОТОВИЙ" ДО 4-РІЧНОЇ КАДЕНЦІЇ, як заявив один із його співробітників, бо він до нових обов'язків пильно приготовлявся впродовж двох тижнів на своїй фармі в Тексасі, конферуючи із своїми найближчими співробітниками 8-ма членами свого кабінету та директором Бюджетового бюра і шефами штабу збройних сил. Президент обережно оцінює ту свою велику більшість, з якою він 3-го листопада переміг республіканського противника сенатора Беррі Голдвотера. У своїх діях Президент керується лібералізмом Ф. Д. Рузвелта і своїм власним тексаським консерватизмом. Демократи мають велику перевагу у 89-му Конґресі, але Джансон знає, що не всі демократи легко зможуть схвалити його законопроєкт в Конґресі, тому він плянує діяти обережно.

ОБОРОННИЙ БЮДЖЕТ НА 1966-ий РІК має бути на $500 000 000 менший в порівнянні з цьогорічним бюджетом, який кінчається 30-го червня, і який передбачається у висоті $49 800 000 000 Оборонний бюджет на 1966-ий рік мав би винести $49 300 000 000, або й менше, як це передбачав секретар оборони Роберт МекНамара після конференції з президентом Джансоном 23-го грудня м. р. Коли Конґрес схвалить проєкт Президента Джансона будувати найбільший у світі транспортовий військовий літак, то це не збільшить видатків на оборону, бо в першому бюджеті на цю ціль передбачає тільки$157 000 000.

70-РІЧНИЙ ГУВЕР НЕ РЕЗИҐНУЄ З ДИРЕКТОРСТВА Федерального Бюра Інвестиґацій, на якому він працює понад 40 років, від 15 травня 1924-го року. Він заявив в навечер'я свого 70-річчя: „Моє здоров'я є добре, Президент має до мене довір'я, я люблю свою працю і почуваюся вповні компетентним до її виконування, і чому б я мав думати про відхід на емеритуру? Я хочу продовжувати свою працю як директор ФБІ, як довго на це дозволить моє здоров'я, і як довго маю довір'я Президента та як довго цього бажає собі американський нарід". Джан Едгар Гувер закінчив 70 років життя 1-го січня 1965-го року.

КАСТРО ВІДЗНАЧИВ 6-РІЧЧЯ СВОЄЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ВЛАДИ НА КУБІ показом совєтської та чехословацької зброї під час військової паради на вулицях Гавани, а 19 кубинських втікачів в Ню Йорку поїхали на острів, на якому стоїть Статуя Свободи, і там на бальконі, з якого туристи йдуть на цю статую, поприв'язували себе ланцюгами за руки та прикували себе до п'єсталу статуї так, що численні туристи не могли сходами лізти на вершок статуї, 152 стопи заввишки. Адміністратор парків наказав їх розкувати і вони з'їхали елевейтером вниз. Демонстранти роздавали протикастрівські летучки.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI промовляв в минулу п'ятницю, на 1-го січня 1965, з вікна своєї кімнати у Ватиканському палаці до 40.000 людей, зібраних на площі святого Петра у Римі. Благословлючи „Місто і світ" — за традиційним звичаєм — Папа турботливо запитував „чи світ дістане свій мир, — такий хиткий, загрожуваний і ображуваний, але завжди бажаний і необхідний?" Папа закрема звертався до тих, „які відповідальні за долю народів" та бажав миру передусім тим країнам, в яких „брати вбивають братів".

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЛЬ виголосив через радіо-телевізію новорічну промову до народу, в якій твердив, що пересічний дохід французів зріс в минулому році на 25 відс., та закликав до продовжування самостійницької політики Франції в ділянках оборони й економіки, щоб унезалежнитись цілком від Америки. Промова де Ґолля стрінулась з критикою збоку деяких французьких часописів.

НОВИМ БРИТІЙСЬКИМ АМБАСАДОРОМ В ЗДА став сер Патрік Дін, дотеперішній амбасадор Британії в Об'єднаних Націях. Амбасадор лорд Гарлеч, колишній військовий міністер сер Дейвід Ормсбі Ґор, відходить на становище віцеміністра закордонних справ у Лондоні.

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ГАЙНРІХ ЛЮБКЕ і канцлер Людвіґ Ерґард заявили у своєму новорічному зверненні рішучість Західньої Німеччини залишитись надалі у тісному союзі із З'єднаними Державами.

СОВЄТСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЛЕКСЄЙ КОСИҐІН заявив у своєму новорічному інтерв'ю, що його дав редакторові японського щоденника „Асагі", що СССР вестиме в 1965 році „активну політику миру й відпруження в міжнародній ситуації". Однак водночас він потвердив, що Совєти надалі сприятимуть і підтримуватимуть „визвольні рухи", що в комуністичній фразеології означає підпільно-революційну роботу, бунти й революції.

НА ЦЕЙЛОНІ уряд пані Сірімайо Бандаранайке дістав у парляменті вотум недовір'я після того, як частина її власної партії оскаржила її, що вона, приєднавши до урядової коаліції також комуністів троцькістів, завертає країну в сторону комунізму. 22 березня відбудуться на Цейлоні, що має 11 мільйонів мешканців, нові вибори.

ЧЛЕН БРИТІЙСЬКОЇ РОЗВІДКИ Г. А. Р. Філбі, який — як виявилось — був водночас на службі Совєтів і зник з Ливану 25 січня 1963 року, появився в минулому тижні вперше в московському ресторані, що його відвідують західні кореспонденти. Його негайно розпізнали. Філбі був тим агентом розвідки, який перестеріг двох совєтських шпигунів, британських дипломатів Гю Берджеса і Доналда МекЛіна, що британська контррозвідка впала на їх слід, — внаслідку чого вони негайно втекли до СССР.

ШОТЛЯНДСЬКИЙ МІСІОНАР Джеймс Роджерс згинув з рук конґолійських лівих повстанців в місцевості Вампа в північно-східньому Конґо тільки тому, що не хотів розлучитися з американьким місіонарем Вільямом МекЧесні, що його повстанці рішили вбити разом з усіма бельгійцями. Вони вбили тоді 26 бельгійців, між ними вісім духовників, та згаданих вище двох місіонарів.

Відбулася Сесія Ради Митрополії Української Православної Церкви в ЗДА

Бавнд Брук, Н. Д-. (М. Ф.) — З благословення і під проводом блаженнішого Митрополита Іоана, Первоієрарха УП-Церкви в ЗДА, відбулась тут 25-го грудня 1954-го року важлива, бо перша після історичного П'ятого Собору цієї Церкви, відбутого в м. жовтні 1964-го року в Честері, Па. Сесія Ради Митрополії цієї ж Церкви. Офіційно носила вона назву „бюджетової сесії", але фактично була в деякій мірі наче логічним завершенням згаданого Собору в Честері. Окрім двох Ієрархів тієї Церкви, взяли участь в цьому „малому парляменті" УПЦеркви 25 осіб, священиків і мирян, обраних Честерським Собором для адміністрації цієї Церкви на найближчих три роки.

Наради започатковано спільним Молебнем, який відслужив у церкві св. Андрея її настоятель, прот. Стахій Щадинський. Після Молебня відслужено Панахиду за спокій душі бувшого довголітнього члена Консисторії, який точно 2 роки тому упокоївся, бл. п. митрофорного протоєрея Григорія Пип'юка. Його син, п. Володимир Пип'юк з Алентавну, Па., був приявний в характері члена нової Ради Митрополії.

Сесію Ради Митрополії відкрив офіційно блаженніший Митрополит Іоан, згадавши в своєму короткому слові, що ця сесія особливо важлива для Церкви, щоб після минулих „хмарних днів" застелити дорогу на нове, ясне і соняшне майбутнє. Архипастир просив під кінець Господа, щоб обдарував членів Ради Митрополії мудрістю та відданістю для трудів у святій Українській Православній Церкві.

Дальший перебіг нарад Сесії Ради Митрополії відбувався в просторій залі одного з будинків прегарного Осередку св. Апостола Андрія, недалеко від монументальної будови православних українців у ЗДА, Церкви - Пам'ятника у честь погибших за Церкву та Батьківщину, мучеників і героїв української землі. Діючим головою Сесії Ради Митрополії обрано о. протопресвітера Івана Савчука (Філядельфія), секретарем обрано проф. Василя Завітневича (Ню Йорк). З черги мав місце ряд ділових справоздань Голови і членів Консисторії за минулий рік, також здавали звіти представники інших центральних установ при цій Церкві. В атмосфері повної гармонії братньої любови відбувалася довга дискусія над доповідями і звітами, зокрема у бюджетових справах та остаточного викінчення Церкви - Пам'ятника. Після ділового звіту голови Консисторії, Високопреосвященішого Архиєпископа Мстислава, зібрані одностайно і з ентузіязмом погодилися з апелем Владики: зорганізувати негайно на місцях і прискорити збірку на остаточне викінчення Церкви-Пам'ятника. В тій цілі буде зладжений окремий апель до всіх вірних, щоб при Божій допомозі літом 1965 року відбути торжественне всекрайове посвячення цього прегарного храму в Бавнд Бруку. Проєкт заклику уложить член Ради Митрополії, д-р Кость Варварів (Вашингтон).

Про здорову і ощадну господарку Консисторії склав звіт голова Контрольної Комісії, п. Петро Лихошерст (Рочестер, Н. Й.), який був повністю апробований її членами: митрофорним протоєреєм Олеляном Мициком, заступником голови К. К. (Честер, Па.), п. Іваном Зазворським, секретарем (Алентавн, Па.), та членами митроф. прот. Артемом Селепиною (Нюарк, Н. Дж.), і п. Степаном Габельом (Клівленд). Прийнято бюджет Консисторії на 1965-ий рік, проєкт якого читав ВПреосвященіший Архиєпископ Мстислав.

Релігійно - освітню і рідношкільну справу молоді по „нових" парафіях реферував голова Шкільної Ради при УПЦеркві о. протопресвітер Філімон Кульчинський (Трентон Н. Дж.), а справи „старих" парафій (англомовні недільні школи, видання матеріялів і літератури в англ. мові) реферував голова Митрополітальної Комісії для англомовних недільних шкіл о. Михайлс Запаринюк, Трентон, Н. Дж. Якраз попереднього дня члени цієї комісії відбували свої наради в Трентоні, і їх, в складі вище згаданого голови о. Запаринюка і членів: прот. Ореста Кулика (Шикаґа), о. Василя Дякова (Шерон, Па.) та прот. Миколи Федоровича (Монесен, Па.), запросив голова Консисторії, ВПреосвященіший Архиєпископ Мстислав, щоб вони здали звіт Церковній Раді Митрополії і предложили плян праці на майбутнє. На фонд цих обидвох релігійно - освітніх секцій (української і англомовної) призначено в бюджеті Консисторії поважну суму гроша.

За Статутом УПЦеркви і.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Наукове Товариство ім. Шевченка і Шкільна Рада УККА відзначили 75-річчя проф. д-ра Костя Кисілевського

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Т. Шевченка в ЗДА та Шкільна Рада Українського Конґресового Комітету Америки влаштували в суботу, 2-го січня ц.р. в приміщенні НТШ при 302-304 Вест 13 вулиці в Ню Йорку Ювілейний Вечір, присвячений 75-річчю з дня народин і 50-річчю наукової та педагогічної праці професора д-ра Костя Кисілевського. Проф. д-р Василь Лев, голова Філологічної Секції відкрив Вечір та привітав Ювілята і його Дружину від очолюваної ним Секції. Телефонічно вітав Ювілята президент НТШ проф. д-р Роман Смаль-Стоцький із Мілвокі, Висконсин. Привітання виголосили голови двох інших Секцій: проф. д-р Микола Зайцев і проф. д-р Матвій Стахів (письмовий привіт). Від Української Вільної Академії Наук у ЗДА вітав Ювілята проф. Дам'ян Горняткевич, а від Українського Народного Союзу і Редакції „Свободи" — д-р Лука Луців. Проф. д-р Осип Андрушків промовляв в імені бувших учнів проф. Кисілевського, а д-р Мирон Зарицький вітав Ювілята від Українського Лікарського Товариства. Пан Петро Мельник промовив від Батьківського Комітету Школи Українознавства в Нюарку. Проф. д-р Пантелеймон Ковалів доповідав про наукову діяльність Ювілята, яка охоплює майже всі ділянки мовознавства: діялектологію, історію мови, лексикографію, граматику та правопис, методику мови, а також різні огляди, рецензії та редаґування. Проф. д-р Василь Стецюк промовляв як науковий секретар НТШ в ЗДА та як професор Українського Вільного Університету, вітаючи Ювілята від цих установ та від колишньої Учительської Громади на рідних землях. Проф. д-р Едвард Жарський говорив від Шкільної Ради УККА, з якою Ювілят дуже близько співпрацював, складаючи шкільні підручники та читанки. Вітали ще Ювілята проф. П. Савчук та інспектор Іван Василишин. Пані Ольга Соневицька подарувала Ювілятові мистецьку картину під оплески присутніх, що виповнили залю зборів НТШ. Вкінці промовив Ювілят, який сказав, що цей вечір був для нього несподіванкою, а то тим більше, що явилося таке велике число присутніх під час злої погоди. Ювілят згадав із дотепом деякі моменти свого життя та праці і дякував всім, що згадали його в цей день подвійного його ювілею.

ІНДОНЕЗІЯ ВИСТУПИЛА З ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Індонезійські „добровольці", чоловіки і жінки, зорганізовані індонезійським урядом для боротьби за „визволення" Маляйзії, слухають у Джакартці, столиці Індонезії промови презид. Сукарна, який вимагав рішучої акції проти „запроданого" ЗДА і Великій Британії малязійського уряду.

Об'єднані Нації. — Напередодні Нового Року індонезійський президент Сукарно заявив, що Індонезія виступить з Об'єднаних Націй з уваги на обрання до їх Ради Безпеки Маляйзії, якої Індонезія не визнала та яку вважає за форпост британійського „неоколоніялізму". Про становище Індонезії постійний її репрезентант в Об'єднаних Націях, Л. Н. Паляр повідомив президента Генеральної Асамблеї Алекса Кейзон-Сакі усно, однак формально виступлення Індонезії з Об'єднаних Націй стане доконаним фактом щойно після письмового повідомлення. У противенстві до статуту Ліґи Націй, який вимагав, щоб членська держава, яка хоче виступити з тієї міжнародної організації, повідомила про це за два роки раніше, чартер ОН не ставить в цій справі ніяких передумов ані обмежень. Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант звернувся окремим листом до названого вгорі індонезійського президента, пригадавши йому, що саме цей новий рік проголошено „роком міжнародної співпраці" і що тому він, У Тант, сподівається, що Індонезія від такої співпраці не відмовиться. Однак цей заклик У Танта не мав ніякого позитивного наслідку, і в минулу суботу 2-го січня ц. р. речник індонезійської репрезентації в ОН заявив, що „Індонезія не вважає себе більше за члена Об'єднаних Націй". Водночас, він заявив, що Індонезія не думає виступати з головних спеціяльних аґенцій Об'єднаних Націй, як Світова Організація Здоров'я та Організація ОН для справ виховання, освіти й науки (ЮНЕСКО). Західні коментатори висловлюють переконання, що вибір Маляйзії до Ради Безпеки ОН на один рік був тільки претекстом для Сукарна, щоб виступити з Об'єднаних Націй, та що насправді криється за цим кроком вже давніше рішення, прийняте у порозумінні з Комуністичним Китаєм, щоб заснувати другу, суперницьку до Об'єднаних Націй, міжнародну організацію з „невтральних" і „новопосталих" чи пак „покривджених" країн. Сукарно пробував з'єднати для цієї ідеї невтральні країни вже на жовтневій конференції 55-ох азійсько - африканських держав в Каїро, але не знайшов підтримки. Гадають, що тепер Сукарно пробуватиме створити новий міжнародний бльок, чи міжнародну організацію головно з комуністичних країн, серед яких Індонезія могла б грати більшу ролю. Однак не відомо, чи СССР не є радше заінтересований у збереженні Об'єднаних Націй, а в розбиванні їх.

Проф. Жила доповідав на Конвенції Американського Назовного Т-ва в Ню Йорку

Ню Йорк. — 30-го грудня м. р. в готелі „Статлер-Гілтон", де відбувалася річна Сесія Американської Асоціяції Живих Мов, мало свій річний Конґрес Американське Назовне (Ономастичне) Товариство незалежна наукова інституція. На цьому Конґресі виступав з науковою доповіддю проф. Володимир Жила з Тексаського Технологічного Коледжу. Темою його цікавої доповіді була українська ономастика від княжих часів до наших днів. Особливо він спинився на історії таких прізвищ, як Сімович, Сумцов, Стefanович, Франко, Щербина, Охримович та ін. Проф. Жила відзначив також чималі досягнення в ділянці ономастики українських учених у ЗДА та певні успіхи науковців в Україні, які, однак, не можуть нормально й постійно працювати над цією тематикою. Учасники Конґресу одержали доповідь проф. В. Жили у відбитках і виявили до неї увагу. На тому ж Конґресі проф. Василь Ящун запропонував увазі присутніх розвідку „про походження й історію назви Броди". Керував Конґресом проф. Ярослав Рудницький з Манітобського університету — організатор Американського Назовного Товариства. У працях Сесії Американської Асоціяції Живих Мов брали участь декілька українців, учителів і лекторів живих слов'янських мов. Усіх присутніх на Сесії було до 5.000 осіб.

Українська група взяла участь у 15000-тисячній новорічній параді у Філядельфії

Філядельфія. — У традиційній новорічній параді, що відбулася тут у п'ятницю 1-го січня 1965 р., взяли участь 15-000 членів різних мистецьких груп цього міста, так зв. „Маммерс". Між ними найбільше було оркестр, у тому числі й Українсько-Американська. Як повідомив "Evening Bulletin" з 1-го січня, Українсько-Американська Оркестра, зодягнена цього разу в біло-синьо-пурпурові одяги, виконувала кілька жартівливих сцен з життя леґендарного царя Соломона. Маршуючи по Брод вулиці, ця оркестра відіграла також низку мелодій, як „Земля, текуча молоком і медом", „Вечір у саду", „Із Сіону", „Танцюймо Гору" та ін. На чолі польської національної групи йшов уніформований офіцер, несучи велетенський макет орла. Група кловнів везла собачу будку, у якій сидів „Хрущов". Сотні тисяч людей придивлялись до цієї веселої й кольоритної новорічної паради.

КОНҐРЕС ЗДА, 89-ИЙ З ЧЕРГИ, ПОЧАВ СВОЮ СЕСІЮ

Вашингтон. — 4-го січня 89-ий Конґрес почав першу сесію. Праця обидвох Палат Конґресу мала початися о год. 12-ій, а перед полуднем обидві партійні групи мали вибрати свої проводи. Провідником республіканців в Сенаті залишається сенатор Еверетт Мек Кінлі Дірксен з Ілляной, але демократи мусять вибрати собі нового провідника своєї більшости, бо дотеперішній їхній лідер Гюберт Г. Гомфрі був вибраний 3-го листопада на віце - президента. Про це становище змагаються три кандидати: сенатор Расселл Б. Лонґ із Люїзіяни, сенатор Джан О. Пастор із Ровд Айленду та сенатор Майк Монроні з Оклагоми. Спікером Палати Репрезентантів залишається Джан МекКормек, а республіканці плянують змінити свій провід і ставлять проти дотеперішнього провідника — Чарлза А. Галлека, конґресмена з Індіяни — конґресмена Джералда Р. Форда із Мишиґену. Всі кандидати на ці обидва становища в Палаті й Сенаті оптимістично дивляться на вислід виборів, і тому зажко є передбачити, хто буде вибраний. Крім того в Сенаті ліберальні сенатори з обидвох партій старатимуться про те, щоб змінити реґулямін нарад, щоб внеможливити меншості вести довгу обструкцію проти тих законопроєктів, які підтримує більшість, що є прихильна урядові. Конґресмен - демократ із Ню Йорку Вілліям Фіттс Раєн має поставити внесок в Палаті, щоб уневажнити вибір 4-ох конґресменів - демократів і одного республіканця із стейту Міссіссіпі тому, що вони були вибрані незгідно з конституцією, бо частина неґритянських виборців не могла голосувати. Сподіваються, що цей внесок Палата відкине. В Сенаті є 8 нових сенаторів, а в Палаті Репрезентантів є аж 91 новий конґресмен. Всі ці нові члени Конґресу мусітимуть скласти присягу зараз після відкриття Палат. Президент Джансон зломить традицію і виголосить Звернення про Стан Унії вже в дні відкриття Конґресу. Звернення виголосить Президент о год. 9-ій ввечері, хоч традиційно його виголошували президенти вполудне. Президент Джансон у своєму Зверненні має в загальних рисах представити свою програму на найближчий рік. Пізніше він предложить окремі звернення в справі медичної опіки для старших осіб, шкільної програми, зменшення податків та в інших проблемах, де подрібно представить свої проєкти.

У Львові почали експеримент з „ліберманізмом"

Москва. — Як повідомляють „Ізвєстія" з 26 грудня ц. р. „на п'ятьох підприємствах львівського совнархозу буде проведений в 1965 році експеримент із встановленням нових методів в керівництві і плянуванні індустрійних підприємств, пропаґованих відомим харківським економістом проф. Овсієм Ліберманом. Згідно із пропонованими професором Ліберманом реформами, програму індустрійної продукції і плян її виконання встановлятимуть на п'ятьох вибраних підприємствах самі їхні директори на підставі безпосередніх умов із замовцями. З одержаних цим шляхом чистих прибутків мав би бути створений окремий фонд заохочення, з якого мали б бути преміювані службовці і робітники підприємств і частина якого мала б бути використовувана на покращування культурного і побутового будівництва. Буде започаткований цей експеримент в 5 підприємствах Львівського совнархозу: на заводі автонавантажувачів, взуттєвій фірмі, телевізійному заводі, фабриці готового одягу і на одній шахті. Ініціятори експерименту думають збільшити продукцію через назвaних львівських підприємств через зацікавленість робітників у чистих прибутках підприємств. Рішено переводити нові методи у плянувальній і торговельній політиці окремих підприємств на нараді співробітників Інституту економії Академії наук УССР з представниками совнархозу і керівниками підприємств, після доповіді, що її виголосив прибулий із Харкова професор О. Ліберман. Висліди львівського експерименту мають бути використані, як подають „Ізвєстія", для дальшого удосконалення керівництва совєтським народним господарством.

● 40-ліття діяльности „Просвіти" в Арґентині було відзначено у Буенос Айресі Ювілейною Академією і концертом у залі Колеґіо Сан Хозе 6-го грудня, при великому здвизі людей. У мистецькій програмі виступав Хор під диригуванням А. Копитовича, група бандуристів, а також були деклямації і сольоспіви.

НА ПАШНІ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

„МОЛОДЬ УКРАЇНИ" ПРИВЧАС... ДО РОСІЙСЬКИХ ПІСЕНЬ

Київська газета „Молодь України" — орган ЦК комсомолу, тобто видання для молоді, — вже в декількох числах за останні місяці 1964 року опублікувала ноти й пісні російською мовою. Найновішою „точкою" в такому русифікаційному репертуарі „Молоді України" є публікація в числі з 22 грудня пісні Шеферана „Возможно", яка починається такими поетичними словами: „Возможно, что где-то на улочке тихой грустит вечерами, мечту затая, возможно студентка, возможно ткачиха, возможно кассирша, возможно швея"...

ДО 85-РІЧЧЯ СТАНИСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА

З нагоди 85-річчя композитора Станислава Людкевича, у Київській Філармонії відбувся його авторський симфонічний концерт, на якому були виконані нова симфонічна поема „Чеконна" кантата-симфонія „Кавказ" на слова Т. Шевченка й інші твори. Перу С. Людкевича належать „Мойсей", симфонічні поеми „Галицька рапсодія", „Дніпро", „Наше море" та ін. На авторському концерті в Києві композиторові було вдягнено на голову лавровий вінок з калиною — від вдячного громадянства. (За „Радянською Культурою" з 20 грудня 1964 року).

ФІЛЬМИ ПРО ЛЕНІНА, КОМУНІСТІВ І РОСІЮ

Київська „Радянська Культура" з 5 грудня повідомляла, що впродовж довгого часу на Україні йтимуть, „з нагоди дня костиуції СССР", давні й нові фільми: „Чапаєв", „Російський ліс", „Ленін у жовтні", „Щорс", „Люди не все знають", „Співробітник ЧеКа", „Молода ґвардія", „Я іду по Москві", „Комуніст"... Такий показ тенденційно підібраних фільмів з московських кіностудій лише з іронією можна назвати „святом" українського народу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Неоправданий оптимізм

Засвічуючи різдвяну ялинку перед Білим Домом, президент Л. Б. Джансон заявив: „Відколи Христос народився у Вифлеємі переживаємо оце найнадійніші часи". Коментатор Кеннет Кравфорд на сторінках „Нюзвіку" з 4-го січня 1965-го року характеризує цю заяву Президента, як „екстравагантну", але виправдує її різними моментами, що витворили такий настрій у Линдона Б. Джансона: вибір величезною більшістю народу — відсутність гострих внутрішньополітичних турбот, які вимагали б негайного вирішування, — перебрання від попереднього демократичного Уряду програми, яку здебільша вже зреалізовано, — знесилена республіканська опозиція, яка не спричиняє Урядові турбот, — а в закордонно - політичній політиці надія на дальше „співіснування" з наступниками Хрущова . . .

Все це правда, і такий загальний стан нібити відповідає вдачі нинішнього американського Президента, який підходить до всіх проблем спокійно, терпеливо і не має нахилу драматизувати подій і проблем. А втім, незалежно від персонального оптимізму чи песимізму американського Президента або будь-котрого іншого державного мужа, залишається безперечним факт: розпочинається рік, в якому будемо відзначати 20-ті роковини з дня закінчення другої світової війни — без мирового договору. Залишається безперечний факт, що світ поділився на вільну і поневолену половини. Відколи народився Христос у Вифлеємі не було ще такого, щоб злеґалізовано як це тепер сталося, міжнародні центри експорту революції, підривних дій і громадянських воєн.

Тому, завидуючи Линдонові Б. Джансонові його спокійної вдачі і його оптимізму, трудно всім взоруватись на них і під таким оптимізмом підписуватись. Кожне явище, кожну подію, а тим паче цілу епоху можна розглядати під різними кутами. Оптимізм президента Джансона засновується на твердженні: безпосередньо не загрожує велика війна, а всі інші конфлікти треба розв'язувати із стоїчною терпеливістю, черпаючи її з почуття мілітарної й економічної потуги ЗДА. Але можна підходити до сучасного світу й інакше: закріплювання невільничого стану на величезних просторах Східньої Европи й половини Азії — це нещастя людства. Співпраця і торгівля з жорстокими тиранськими режимами — це глум над принципами волі і народної гідности. Годі черпати оптимізм із факту, що можна відсувати в майбутність проблеми російського та китайського комуністичного імперіялізмів і ними не турбуватися. Ні, міжнародня ситуація не подає великих причин для оптимізму.

Рятуються „ліберманізмом"

Професора Харківського університету, доктора економічних наук Євсія Лібермана вважають в СССР і по цей бік залізної заслони одним із найвидатніших совєтських економістів. Він — противник накидуваної згори плянової економічної політики і прихильник більшої свободи та особистої ініціятиви в розвитку індустрійних підприємств. Багато років уже пропаґує він теорію, згідно з якою зросту продукції можна добитися передусім матеріяльною заінтересованістю, значить участю робітників підприємства у їхніх зисках. Однак, довгими роками ця теорія зустрічала твердий опір збоку совєтської бюрократії, яка хоче й далі тримати всю економіку в дибах партійних директив і партійного плянування.

Після падіння Хрущова його наслідники в колективному керівництві СССР заметушилися над справою рятування совєтського господарства, доведеного Хрущовим і ними ж самими до повної стаґнації. Шукаючи шляхів виходу із наявної безвиводі, Косиґін і Брежнєв пригадали собі Лібермана і випустили його для проведення нового експерименту в совєтській економіці.

З спробою в цьому напрямку застартовано, як про це подано на іншому місці, у західньоукраїнськім Львові, в п'ятьох підприємствах не тільки споживчого типу, але й таких, як фабрика автонавантажувачів і вугільна шахта. Згідно з напрямними відбутої у Львові наради, директорам цих 5-ох вибраних підприємств дозволено укладати самим пляни продукції, збувати її в безпосередньому порозумінні із споживачами, а чистий прибуток із продажу використовувати на місці для розбудови підприємства і, передусім, для матеріяльного задоволення їхніх робітників та керівників.

Вислідн львівського експерименту мають бути використані згодом для проведення дальших змін у керівництві й плянуванні совєтського господарства. З допомогою цього нового експерименту Москва сподівається, що їй вдасться вийти із кризового стану і наздогнати Америку й Захід, як то вихвалявся вже не лише Хрущов, але й колись Сталін, які довели совєтську економіку до теперішнього краху. Проте, знаючи совєтську дійсність, можна дуже сумніватися, чи й навіть широко здійснюваний „ліберманізм" допоможе Москві впоратися із непосильним завданням — відбудувати те, що вона впродовж майже півсторіччя руйнувала й руйнує: особисту свободу й ініціятиву, радість праці і задоволення з неї.

НА ТЕМИ ДНЯ

Людське серце

Передостаннього дня минулого, 1964-го року невідомий американський громадянин прислав на Фонд Потребуючих $25 000, не подавши свого прізвища. Як повідомляв „Ню Йорк Таймс" з 31-го грудня, того ж дня на той щорічний Фонд Потребуючих 626 громадян прислали разом понад $44 000. Між ними були й такі, що подарували по $10, бо не мали більше, або недавно прибули на цю вільну й багату землю і ще не встигли достатньо заробити. Разом на 53-ий щорічний заклик надійшло вже далеко понад півмільйона долярів на Фонд Потребуючих.

В останніх днях грудня порадували нас і українські меценати: д-р Володимир Возняк з Огайо, за фахом лікар, передав на фонд видань „Слова" $1 000, а його почин підтримав таким же шляхетним жестом робітник - меценат із Ню Йорку, Григорій Яремчук, задеклярувавши на Фонд Конкурсу ОПДЛ на кращу книжку для дітей $1 000.

Коли б підрахувати всі пожертви, що їх склали люди доброї волі, більше і менше заможні, у ці дні в усьому світі на різні допомогові, культурні, релігійні фонди, то у висліді ми мали б астрономічну суму, яка показала б, що — як писав великий Тарас Шевченко — „раз добром налите серце вік не охолоне". Віримо, що й заклик Злученого Українського Американського Допомогового Комітету про коляду на ЗУАДК, себто українську коляду для тих братів і сестер у різних країнах світу, які потребують нашої моральної і матеріяльної підтримки, — знайде у наших серцях щирий і жертвенний відгук.

Комуністична преса твердить, що українське зорганізоване життя за океаном і в кожній вільній країні світу підтримується „капіталістично - імперіялістичними колами" . . . Відриваючи від не раз скромного бюджету чесно заробленого доляра, франка, фунта чи марку, ми тим самим гордо відповідаємо большевицько - московським наклепникам та їхнім підголоскам. Даючи — ми зміцнюємо морально і духово самі себе і зміцнюємо тих наших братів, які в потребі. Дати $25 000, не вказавши навіть свого прізвища — це жест, який будує нас усіх, як людей, додає віри й надії в перемогу всього кращого, чим Творець обдарував людину.

Даючи пожертву на коляду ЗУАДК, до Народного Фонду УККомітету, на Шевченківський Фонд у Канаді, чи на будь-які інші важливі справи, — розгляньмось навколо. Тоді багато з нас помітять, що „у сусіда хата біла", але треба з тим сусідом поговорити, треба присднати його до Походу Жертвенности для добра всієї нашої спільноти. Так ще більше зросте наша економічна база, а впарі з нею — і можливості ще ефектовніше працювати для нас самих тут, для молодого покоління і для перемог Христової Правди на поневоленій Україні. (лп)

ДОПОМОГА НЕДОРОЗВИНЕНИМ КРАЇНАМ

Мюнхен. — Деколонізація — велике слово. Це вперше в світовій історії сталося так, що могутні держави відмовилися від панування над чужими багатими територіями, відреклися імперіялізму і почали допомагати народам своїх колишніх колоній дійти до вищого рівня в господарстві й загальній культурі.

Почин деколонізації після другої світової війни зробила, як відомо, Великобританія. Ця колишня імперія набула в цій справі досвіду на власних помилках ще з доби визвольної війни північно - американських провінцій, що під проводом Джорджа Вашинґтона створили З'єднані Держави Америки. Тому деколонізація англійських провінцій в Азії й Африці пройшла назагал гладко: Індія, Пакістан, Бірма, Цейльон і низка африканських колоній Об'єднаного Королівства стали самостійними державами. Труднощі й криваві сутички мали місце в Кенії, але й ця країна прийшла до згоди із своєю колишньою метрополією.

Гірше було з колоніями Франції й Бельгії. Семилітня війна в Альжирі захитала основи державного ладу у самій Франції і привела до влади генерала де Голля.

Бельгійська провінція Конґо, бувши під чужим пануванням, не мала можливости створити власну провідну верству, вишколену на европейський лад. З цієї причини в республіці Конґо відбувається трагедія: „війна всіх проти всіх". Жертвами цього безладдя стали також люди з різних країн Західньої Европи, що прийшли в цю країну допомагати місцевій людності: лікарі, інженери, вчителі й особи інших професій.

Обставини, в яких відбувається деколонізація, використовують у своїх інтересах два центри комуністичного руху — Москва й Пейпінґ та їхні сателіти.

Господарський стан колишніх европейських колоній в Азії й Африці можна схарактеризувати словами відомого російського економіста Петра Струве про царську Росію в кінці 19 віку: „Росія терпить не від самого капіталізму, а й від його розвитку". Тому Струве писав, що громадянам Російської імперії треба „визнати свою відсталість і піти на вишкіл до капіталістів". По суті це марксистська думка, бо Маркс уважав, що перехід до соціялізму можливий тільки на основі високорозвиненого капіталістичного господарства.

Тепер колишні колонії Африки й Азії мають перед собою два шляхи дальшого розвитку. Один, який їм показують індустріяльні країни Західньої Европи й Америки, — це підготова технічних кадрів для самостійного керування підприємствами, школами, лікарнями, дослідними інститутами, кооперативами. Люди, підготовані до творення власних підприємств і до успішного керування ними, відповідально діятимуть і в державних установах. Міжнародна Конфедерація Вільних Професійних Спілок, що має свій Секретаріят в Брюсселі, сприяє організації професійних спілок на демократичних основах у колишніх колоніяльних країнах, вишколює організаторів робітництва для африканських та азійських держав. Цим шляхом поступового демократичного розвитку пішли Індія, Цейльон в Азії, Ніґерія в Африці.

Але в багатьох колишніх колоніях прийшли до влади групи й особи, яких манить приклад комуністичних країн. Цим провідникам „нових народів" хочеться спробувати щастя: зліквідувати свою відсталість прискореним темпом. Їм здається, що шляхом однопартійної диктатури вони відразу перескочать від первісного натурального господарства в „царство соціялізму".

Народи Африки й Азії не знають, у якій біді перебуває людність так званих соціялістичних країн на просторах від китайського Шанґаю до ріки Ельби в Німеччині. Їх засліплює пропаґанда Москви і перша китайська атомова бомба.

Клич „африканського соціялізму" охоче прийняли вожді в Пейпінґу і Москві. Вони обіцяють усяку допомогу різним африканським ватажкам, особам недосвідченим, без політичної школи, легковірним. Ці ватажки не розуміють, що Москва й Пейпінґ не заінтересовані в поступі й добробуті колишніх европейських колоній, а тільки хочуть мати „нові народи" під своїм впливом. Адже ж Москва сама не може собі дати ради із своїми господарськими труднощами, купує збіжжя у вільному світі і шукає кредитів в індустріяльних країнах.

По суті, единим шляхом поступу колишніх колоніяльних країн мала б бути співпраця із західніми індустріяльними країнами, які мають охоту, добру волю і власний інтерес у тому, щоб недорозвинені країни підвищили свій господарський та культурний рівень. Одначе на перешкоді цій співпраці стоїть недорозвиненість провідних груп колишніх колоніяльних країн. Їм здається, що вони ще довго могтимуть успішно балансувати між демократичним Заходом і комуністичним Сходом, між двома комуністичними імперіями — СССР і Китаєм. Бо те, що доводиться бачити у „високій політиці" провідників недорозвинених країн, наводить кожного поінформованого на сумні висновки. Ці провідники паразитують на суперництві між демократичними і комуністичними державами.

Наприклад, коли американський уряд відмовився дати засоби на збудування Асванської греблі в Єгипті, то Москва, щоб здобути прихильність народів Африки, фінансувала це підприємство. Щоб не дати Альжирові попасти під повний вплив Москви, французький уряд дає великі позики (без надії на поворот грошей) диктаторові Бен Беллі. Зовсім примітивним способом „доять" африканські уряди Німецьку Федеративну Республіку, мовляв, коли вони не одержать грошей із Бонну, то визнають комуністичну „німецьку республіку". Щоб не допустити до цього, німецький уряд у Бонні дає солідні „хабарі" африканським урядам у вигляді позики на господарський розвиток їх країн. Звичайно, такі легко здобуті гроші деморалізують провідників в колишніх колоніяльних країнах. Вони часто витрачають позичені гроші не на потреби своїх відсталих народів, а на власне „щасливе й веселе" життя.

Також суперництво між Китаєм і Москвою уміють використовувати для себе провідники недорозвинених країн. Коли вони не можуть одержати грошей із Москви, то кажуть, що звернуться по допомогу до Пейпінґу, і тоді зараз московська каса для них відкривається.

Не знати, як довго йтиме ця нечесна гра. Але велика шкода виходить із того, що закордонна допомога, яка йде з недорозвинені країни, часто пропадає марно, не служить головному завданню господарському і культурному розвиткові народів колишніх колоній.

А. П.

ТИЖДЕНЬ У КИЄВІ

Проф. Юрій Луцький, відомий український науковець з Канади, автор багатьох праць про українську літературу в УССР, відбув з доручення Торонтського університету весною м. р. наукову поїздку до СССР. В листопадовій книжці мюнхенського журналу „Сучасність" проф. Луцький надрукував свій репортаж з перебування в Києві, закінчення якого подано нижче:

„. . . Вранці заходжу до Бібліотеки Академії Наук УССР. Зі мною Людмила, яка знайомить мене з бібліотекарем. Він показує мені систему, каталог і залю бібліотеки. В порівнянні з бібліотекою ім. Леніна в Москві вона менша і бідніша. Каталог авторів повний лише від 1940 року. Видань перед 1940 р. треба шукати в загальному предметному каталозі. В каталозі чужомовних книжок знаходжу свою книжку про літературну політику на совєтській Україні. Цікаво, чи є читачі на неї? Виписую вісім книг, і за деякий час я вже в залі ч. 1, читаю.

Протягом двох наступних днів я майже ввесь час сиджу й працюю в бібліотеці.

На третій день, в неділю рано (24 травня) по дорозі до бібліотеки заходжу до Музею Шевченка, а звідтіля прямую на Володимирську. Перед бібліотекою великий натовп. Дивлюся — пожежа. З даху бібліотеки йде густий дим. Довкруги пожежні авта стараються гасити, що можуть. Видно, як пожежники з драбин ллють воду на полум'я крізь вибиті вікна. Отак несподівано я став свідком великої трагедії. Пожежа, про яку ні словом не згадано в пресі, тривала два дні і за деякими даними серйозно ушкодила основний фонд книг.

Увечері зустрічаю ще раз письменника А., який у розмові про пожежу натякає, що це, мабуть, саботаж. Далі бачу, що про природні чи неприродні нещастя не можна багато говорити. Для них немає місця в „країні вічного проґресу", тому і в пресі про них нічого не знайдеш . . .

На другий день заходжу до будинку ректорату київського університету. Старий темний будинок, витерті сходи, які якраз миє старша жінка. Всюди російська мова. Секретарка інформує мене, що ректора нема, бо він якраз по операції. Зате можна говорити з проректором. Сиджу й чекаю. Через кімнату проходить студентка з батьками, з трепетом чекаючи на побачення з проректором. Нарешті, приходить черга на мене. До гостя з Канади проректор говорить по-українськи. Радить подзвонити ректорові і домовитися про побачення через кілька днів.

І дійсно, за кілька днів я знову в ректораті. Цим разом секретарка звертається до мене по-українськи, „бо ректор сказав, що ви так добре говорите українською мовою". Сама розмова з ректором про обмін канадійських і совєтських студентів нагадує розмови, які я мав раніше у Москві. Коли говорити про обмін чи контакти з Заходом, то назверх відчувається солодкий тон „співіснування", під яким може й криється щире бажання науковців увійти в зв'язки з рештою світу. Але в усіх подібних розмовах так само ясні й ті старі й тверді пересуди бюрократичного й ідеологічного роду, які такі задуми часто зводять нанівець. Якщо й можливо перелізти через високий мур, то скільки труду й впертости на це треба. А рішення про те, чи буде або не буде якийнебудь контакт між Києвом і Канадою, залежить все таки від Москви. І тут ще раз почувається провінційність і другорядність УССР.

Про „старшого брата" говорять у Києві без іронії. Другорядність відчувається не тільки в політично - адміністративному, але, щонайгірше, в культурному сенсі. Сумно не лише тому, що українство зведене до української літератури, культу Шевченка й вишивкової декорації на нових будинках Хрещатика, але й тому, що думання й світовідчування в Києві це копія, і то погана копія, думання і світовідчування Москви. Сумно не тільки тому, що не чути української мови, але передусім тому, що Україна залишилася досі культурною провінцією Росії. Проблема малоросійщини до сьогодні не розв'язана. „Молодший брат" може тільки наслідувати, і то не все.

Покидаю Київ рано вранці. Встаю о шостій. Іде дощ, і через вікно бачу, як на вулиці жінка з мітлою в руках замітає хідник. За пів години я вже їду інтуристським автом на Бориспіль. Проводить мене молодий перекладач — студент французької мови. Говоримо по-українськи. Я висловлюю здогад, що хоч мови цієї багато не чути в Києві, напевно люди говорять нею вдома. Відповідь: „Ті, що говорять по-російськи на вулиці, говорять так і вдома". Дощ не перестає . . .

СТЕЙТОВІ УНІВЕРСИТЕТИ

Ню Йорк. — Дослідний відділ при Товаристві Стейтових Університетів і Коледжів перевів опитування і ствердив, що ці наукові заведення мусять обмежувати вступ до своїх кляс тим учням гайскулів, які матимуть слабі оцінки в науці. Досі так бувало, що стейтові академічні школи приймали всіх учнів, які закінчили середню школу (гайскул), але тепер із кожним роком є щораз менше вільних місць, а число охочих студіювати постійно збільшується. На квестіонар відповіли 86 університетів.

Уніформа для опудала

На п'ятій сесії Верховного Совєта у Москві Косиґін хвалився досягненнями важкої і легкої промисловости, нарікаючи на сільське господарство. Але і в промисловості той же стан, що й у колгоспах та радгоспах: робітники стараються виконати „норми", а про якість немає коли думати, бо норми виробітку зависокі.

Надійшла зима — треба вдягати людей, треба пальт, плащів, чобіт, треба щось і на новорічні, якщо вже не різдвяні, подарунки. У міських і сільських крамницях не вистачає одягу. Одночасно немало „щасливців", купивши чоботи чи штани, вже вдома констатують, що обидва чоботи на ліву ногу або що одна холоша вужча, а друга — під матроський „кльош".

Київська „Молодь України" з 2-го грудня наводить декілька фактів, які були б гумористичними, коли б не викликали смутку і обурення. „Представники держінспекції України показали нам кілька зразків „казкового фасону": штани з бавовняних тканин . . . Дивує оригінальність кишень, в одні з яких ледь-ледь просуне руку дошкільня, а через інші й гусак пролізе. Одна штанка довша й ширша за другу. Пояс довжелезний. Інакше кажучи — хочеш користуватися штаньми, май при собі нитку, голку та добрячого мотузка".

З цієї ж статті „Уніформа для опудала" виходить, що „коли представники Укрдержінспекції побували в окремих фабриках і ательє республіки, вони виявили 16 000 швейних виробів із 55 000 перевірених, які довелося забракувати та вилучити з продажу. До речі, на пальтах, костюмах, сукнях було прічеплено ярлик „Перший сорт"!

У Дніпропетровську із 410 нібито першоякісних пальт і суконок третину забраковано. В іншому місті виявилось, що 230 пальт „такого фасону, такої якости, що можуть бути використані хібащо як уніформи для опудала".

Радіо Київ з 31-го жовтня передавало статтю, з якої наводими уривок: „Купив новий костюм, потрапив під дощ — залишився один спогад! Як же так, товариші?". Або: „Охоче купують гарні й дешеві вироби . . . і можливо тому дешевого й гарного одягу не вистачає. Таке становище тепер у кінці жовтня, а що ж буде у листопаді, грудні?" („Інформатор").

Приклад з одягом — лише один з багатьох. Ми навели його, як ілюстрацію до тверджень Косиґіна, що промисловість СССР „виконала плян". (нг)

СВОБОДА SVOBODA
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сити і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В 1964-му РОЦІ

8 — Контроверсійний виступ заступника амбасадора УССР в ОН Юрія Кочубея на форумі Студентського Клюбу в Рутґерському університеті в Нюарку. Голосний відгук на спеціяльних зібраннях та в полемічних голосах преси.

10 — Виступ Уласа Самчука з доповіддю у ЛМКлюбі в Ню Йорку, після того в Боффало, Сиракюзах і Трентоні.
— Створення Центрального ювілейного Комітету в Ню Йорку для святкувань 50-ліття вимаршу Українських Січових Стрільців.

11 — Вечір заходами Об'єднання б. вояків українців, Відділ Ню Йорк, для вшанування 50-их роковин Союзу Визволення України у Відні.
— Вистава п'єси Альдо де Бенедетті „Багряні рожі" в Ню Йорку.

12 — Вистава образів Людмили Морозової в Ню Йорку.

19 — Осип Кочан, бібліофіл, філятеліст і меценат, помер в Ню Йорку на 70 році життя.

22 — Відкриття Світової Виставки у Ню Йорку. Артист Олександер Климко був автором кількох тамошніх панорам.

25 — Нукова Конференція НТШ для відзначення 25-х роковин державности Карпатської України.

25 — Концерт Юрія Богачевського, баритона, в Ню Йорку після повороту з закордону.

26 — Концерт Вадима Кіпи, піяніста, в Ню Йорку.
— Вистака образів Клима Трохименка в Ню Йорку.

27 — 60-ліття „Канадійського Фармера" у Вінніпеґу.
— Нові книжки: 176-ий том „Записок" НТШ: „І-ий Світовий конґрес української науки у 1961 р.". „Вивід прав України", упорядк. Б. Кравцева у вид. „Прологу". Софія Парфанович: „Такий він був" (повість). Книжка французькою мовою видана у Франції, „Тарас Шевченко, його життя і творчість".
Голосний неґативний відгук на появу книжки видання УАН в Києві Трохима Кичка „Юдаїзм без прикрас". Засуд тієї книжки збоку Виконавчого Органу УНРади, УККА та ін.

Травень

1—5 — 8-ий Конґрес українців-католиків Канади. Президент: д-р Іван Смульський.

3 — Урочисте посвячення нової української парафіяльної школи в Елизабеті, Н. Дж., митрополитом Амвросієм Сеншиним.

9 — 24-ий „Весняний Ярмарок" у Ню Йорку з участю „Веселого Львова" з Боффало і Філядельфії.

10 — 3-тя щорічна конференція істориків і дослідників суспільних наук в УВАН.

11 — Виставка образів Якова Гніздовського в Ню Йорку.

15 — 18 Конференція Молоді Українського Націоналістичного Об'єднання у Віндзорі, Канада, про „Двокультурність в Канаді".

16 — Загальні Збори Комітету об'єднаних організацій м. Ню Йорку. Голова — мґр. І. Базарко.

17 — 1-ша образотворча виставка Нюйоркського Відділу ОМУА.

18—22 — Річні наради Головного уряду УНСоюзу на „Союзівці".

22—24 — Спортовий здвиг Ліги української молоді на Союзівці.

24 — Пленарна конференція УВАН-у в Ню Йорку у честь померлого В. Дорошенка.

26 — Відгук в американсько-українській пресі на пожежу в будинку Бібліотеки УАН УССР в Києві та спричинені нею шкоди.

27 — Відгуки на святкування роковин Т. Шевченка в Києві.
— Голова Виконавчого Комітету УНРади Микола Лівицький прибув на кількамісячне перебування в ЗДА й Канаді.
В травні міс. появилася англомовна публікація проф. Романа Смаль-Стоцького „Шевченко стрічає Америку", видання Славістичного Інституту Маркетського Університету.
— „Наш Клич", орган Т-ва „Відродження" в Арґентині, святкував своє 30 річчя.

Червень

6 — Академія присвячена 38-им роковинам траґічної смерти С. В. Петлюри в Ню Йорку. Подібні Академії в різних інших містах Америки.
— Організаційна конференція і товариська зустріч Союзу Українських Студентських Товариств Америки на Союзівці.

7 — Д-р Ізидор Дубицький, лікар, помер на 59 р. життя в Пармі, біля Клівленду.

9 — Проф. Михайло Колодій, член Центральної Управи ОДВУ, кол. учасник Визвольних змагань, помер на 63 р. життя в Ню Йорку.

10 — Відгук на відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Москві.

12—14 — 17-та Крайова конвенція Організації американсько-українських ветеранів на Союзівці. Командант — Степан Шегда.

13 — О. Савин Дурбак, колишній капелян УГА, кол. катехит гімназії в Теребовлі, найстарший духовник в ЗДА, помер на 90 р. життя в Ютиці, Н. Й.
— Наукова конференція НТШ у Ню Йорку в честь Андрія Лівицького.
— Загальні Збори Військово-історичного Інституту при НТШ. Голова проф. д-р В. Калина.

13—14 — 5-ий Весняний злет юнацтва СУМА в Бравсвіку, Огайо.
— 8-ий Конґрес Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) в Нюйоркському університеті.

19 — Володимир Джус, промисловець, фундатор Українського Інституту Америки в Ню Йорку, помер на 69 р. життя у Вест Айслір, Н. Й.
— Виставка образів Любомира Кузьми в Ню Йорку.

20 — Річні Загальні Збори Спортового Клюбу в Ню Йорку. Голова Ради Директорів д-р Я. Восвідка.

20—21 — 5-ий Науковий З'їзд українських лікарів ЗДА і Канади в Ню Йорку.
— Зустріч абітурієнтів української академічної гімназії у Львові з 1939 р. в Гантері, Н. Й.

21 — Початок таборів молоді на оселі О. Ольжича в Лігайтоні, Па.
— Благословення наріжного каменя під будову нової гр.-кат. церкви в Діборні, Міш.

22 — Сергій Литвиненко, скульптор, голова Об'єднання мистців-українців в Америці й голова ЛМКлюбу в Ню Йорку, кол. учасник Визвольних Змагань, помер на 65 році життя в Ню Йорку.

26 — Загальні Збори українсько-американської Асоціяції університетських професорів у Вашинґтоні. Голова — проф. д-р М. Пап.
— Володимир Гірняк, кол. учасник Визвольних Змагань, урядовець Головної канцелярії УКК, помер на 66 році життя в Ню Йорку.

27 — Відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні. Акту відкриття довершив кол. президент Д. Д. Айзенгавер у приявності кругло 100.000 народу. Молитви обох Митрополитів — українського католицького Амвросія Сенишина і православного Іоана Теодоровича. Величавий похід з участю 40.000 осіб. Фестиваль молоді. Три концерти найбільших хорів. Бенкет з участю 4.000 осіб. Випуск спеціяльного 32-сторінкового числа „Свободи". Випуск Пропам'ятної книги та пам'яткової відзнаки. Творець пам'ятника — канадійсько-український скульптор Лев Мол-Молодожанин. Передача широкого звіту про свято радіостанціями „Голос Америки" і „Радіо Визволення".
— Михайло Галібей, піонер відродження українського міщанства в Галичині, член Надзірної Ради „Діла" у Львові, помер на 79 році життя в Окленді у Каліфорнії, тіло перевезено до Ню Йорку.
— Українське Лікарське Товариство закупило 100 примірників англомовної Енциклопедії Українознавства для роздачі членам Конґресу.
— Почалися літні дитячі оселі — в Іст Четгемі (Пласт), на „Союзівці" (УНСоюзу) в Еленвілі (СУМА), в Лігайтоні (МУН), біля Дітройту і т. д.
— Поява у В-ві „Америка", Філядельфія, книжки віршів Л. Полтави „Біла трава".

(Закінчення на стор. 4-ій)

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

Всі колишні вояки-українці в Канаді об'єдналися

Управа Союзу Українських Канадійських Ветеранів (СУКВ) повідомляє про цілковите поєднання всіх українців ветеранів, колишніх вояків, що живуть в Канаді, в одну всеканадійську організацію, Союз Українських Канадійських Ветеранів, СУКВ на таких підставах поширення статуту СУКВ, який давніше обмежений був до ветеранів Канадійських збройних сил, що дає можливість вступати як рівнорядні і однакові члени всім ветеранам-колишнім воякам будь-яких формацій, в будь-яких сторонах світу, (включно з резервовими і поліційними частинами), що тепер живуть в Канаді і мають канадійське громадянство.

Ветерани, колишні вояки, що вже належать до будь-якої ветеранської організації, затримують своє подвійне членство. Всі існуючі організації бувших вояків затримують свої цілі, права і обов'язки специфічного характеру в рамах своїх первісних організацій, які затримують свою повну самостійність і автономію для своїх специфічних цілей і завдань. Зате всі завдання загального харктеру, як репрезентація назовні перед чужинцями, перед урядовими колами, в центральних установах як Комітет Українців Канади, формальні святкування чи імпрези-паради, конкретні завдання, як музеї, писання історії, пам'ятники, походи на цвинтарі —і т. п. передається центральній об'єднюючій і координуючій організації — Союзові Українських Канадійських Ветеранів (СУКВ).

На об'єднання погодилися принципово централі і провідники: Відділів СУКВ, які існували окремо, як Ошава, Віндзор, Саскатун і т. д. і зародки їх. Українські відділи Королівського Канадійського Легіону — Вінніпеґ, Торонто, Монтреал, Гемилтон і Ст. Кетеренс; Українські Стрілецькі Громади в Канаді; Союз Бувших Українських Вояків в Канаді, Братства Колишніх Вояків І-ої Дивізії УНА в Канаді; Братство Українських Січових Стрільців з Канаді; Братство Карпатських Січовиків в Канаді; Об'єднання Станиць Колишніх Вояків УПА; Товариства Бувших Вояків УПА і Об'єднання Бувших Вояків Польських Збройних Сил.

До повного об'єднання дійшло внаслідок Здвигу і Ювілейно-Шевченківської Зустрічі, яка відбулася у Вінніпеґу в місяці травні і червнових нарад, конференцій та вужчих сходин і зустрічей які відбулися в різних містах, найбільше Торонто, впродовж ювілейного Шевченківського року, закінчивши останньою конференцією, що відбулася в Торонто всуботу 28-го листопада. Об'єднуюча праця завершиться загальним делеґатським з'їздом, що відбудеться у Вінніпеґу 1-го липня, 1965 р.

Дальше на меті Об'єднання всіх Українців Бувших Вояків в Канаді є підготовити ґрунт для світового Конгресу Українців Бувших Вояків в цілому вільному світі, що проєктуються в Оттаві, столиці Канади, коли має бути відкрито і посвячено в Оттаві пам'ятник для вшанування Пилипа Коноваля, героя Хреста Вікторії, і Невідомого Українського Вояка.

Відбулася Сесія Ради УПЦ...

Закінчення зі стор. 1-ої

обраних Честерським Собором членів ради Митрополії обрано керівний апарат Церкви, її Консисторію. Голову Консисторії (за Статутом УПЦеркви) обирає Собор Церкви, і на П'ятому Соборі величезною більшістю голосів переобрано на голову Консисторії її довголітнього й відданого керівника в особі ВПреосвящ. Архиєпископа Мстислава. Цього дня в Банд Бруку обрано решту членів Консисторії в такому складі: прот. Теодор Форостій, (Пасейк), Н. Дж.), заступник голови; прот. Богдан Железівський (Бавнд Брук, Н. Дж.) — секретар; прот. Михайло Земляченко, (С. Бавнд Брук, Н. Дж.) — скарбник; прот. Степан Біляк, (Філядельфія) — член. Члени з-поміж мирян: брат Ів. Марчишин (Пасейк, Н. Дж.) та брат Євген Новицький (Тінек, Н. Дж.). — Обрано теж Статутову Комісію для перегляду й переробки Статуту Церкви на черговий Собор, в складі: о. протопресвітер Іван Савчук (Філядельфія), о. митрофорний прот. Омелян Мицик (Честер, Па.), прот. Микола Харіщак (Нюарк, Н. Дж.), о. Иих. Запаринюк (Трентон, Н. Дж.), д-р Кость Варварів (Вашинґтон, Д. С.), Володимир Пип'юк (Алентавн,), проф. Василь Завітневич (Ню Йорк) і Богдан Грицишин (Філядельфія). — Щодо Ради Митрополії, то її неодмінним головою являється Митрополит Церкви, на заступника голови Ради Митрополії обрано (іще перед обранням Консисторії) заслуженого сеньйора з-поміж духівництва УПЦеркви, о. протопресвітера Івана Савчука, довголітнього настоятеля катедрального храму у Філядельфії, від року на заслуженому спочинку. Члени Ради Митрополії сердешно вітали приявного поміж ними й другого заслуженого сеньйора з-поміж духівництва тієї Церкви довголітнього пароха катедри св. Володимира в Ню Йорку, о. протопресвітера Лева Весоловського, якому саме проминуло 45-ліття ревного душпастирського служіння УПЦеркві у ЗДА.

Ухвалено ряд резолюцій та постанов, з яких цитуємо дві: Поручається д-ру Костю Варварову та прот. Миколі Федоровичу зредаґувати заклик-протест УПЦеркви в ЗДА в справі безоглядного, систематичного й демонічного нищення релігії і Церкви комуністичним урядом на поневоленій Батьківщині, і цей меморіял перешлеться до всіх членів Організації Об'єднаних Націй в Ню Йорку. Друга важливіша ухвала: Сесія Ради Митрополії освідчує, що Резолюції П'ятого Собору УПЦеркви в ЗДА, опубліковані в „Українському Православному Слові", за січень 1965 р., з благословення блаженнішого Митрополита Іоана — є виявом волі, намірів і розумінь учасників П'ятого Собору.

Коротким словом та архиєрейським благословенням обидвох Архипастирів закрито цю важливу Сесію Ради Митрополії УПЦеркви. Відтак відбувся показ кольорового фільму (20 хвилин) із недавнього Честерського Собору Церкви.

ІВАН ФОСТАКОВСЬКИЙ

Іван Фостаковський народився 1-го січня 1890 року в містечку Товсте, Скалатського повіту, в старій міщанській родині. Після покінчення народньої школи в Товстім перейшов до української державної гімназії в Тернополі, яку покінчив з найкращими успіхами. Відтак виїхав до Відня на студії до однорічної „Торговельної Академії", яку по році покінчив теж з гарним успіхом. Це дало йому можливість дістати добре місце при т. зв. Краєвому Виділі (таку назву мав тодішній автономічний уряд у Галичині). Він відразу став візитатором усіх кредитових кооператив райфайзенівської системи. Було це восени 1912 року.

Перед тим відбув однорічну службу в австрійській армії. У 1914 р. був мобілізований до армії і як старшина перебув довгий час на італійському фронті. Під кінець був приділений до австрійського летунства.

Вернувшися до Галичини, вступив зараз же до Української Галицької Армії до летунства. УГА мала літаки австрійського типу, але не мала летунів. Тому то УГА влаштувала у містечку Красне коло Львова летунські курси, що відбувались у військових бараках. На курсах викладали фахові летуни - українці з бувш. російської армії, що були приділені туди з армії УНР. На одному з викладів про бомби, які можна скидати з літака, в часі показу цих бомб, викладач дійшов до показу бомби, яка експльодувала тоді, коли її перевернулося. Викладач так був перенятий викладом, що цю бомбу перевернув у руці і вона вибухла та знищила цілий барак і вбила майже всіх учасників викладу. Покійний Іван Фостаковський був важко поранений, але живий. Йому грозила втрата очей.

Боже Провидіння Покійному сприяло. Скоро видужавши, він далі був активним старшиною УГА.

Після війни вернувся до Львова. Краєвий Виділ за Польщі був у стані ліквідації. Його очолював тоді пок. Володимир Децикевич і він приняв Івана Фостаковського на давнє становище. Коли Краєвий Виділ був зліквідований, І. Фостаковського перенесено до Кракова на таке саме становище.

Як у Львові, так і в Кракові покійний І. Фостаковський брав участь у громадському українському життю, був членом Т-ва „Просвіта", платив вкладки до „Рідної Школи", допомагав українським інвалідам та пренумерував мало-що не всі журнали й видання. Був членом видавничої Кооперативи „Червона Калина".

В Кракові захопила Його друга світова війна. Перед большевицькою загрозою виїхав до Західньої Німеччини й осів з дружиною Ольгою та донечкою Любою у Мюнхені. Тут був одним з організаторів Кредитової Кооперативи. До Америки виїхав під кінець 1948 року. Спершу осів на короткий час у Вунсакеті, Ровд Айленд, а згодом до Готдейл (Массачюсетс), де працював по фаху. Був книговодом у великій фірмі.

Поважно занедужав перед роком. Підлікувавшись, надіявся, що прийде до здоров'я. На жаль, нагло знов захворів. Пробув деякий час у шпиталю. Безнадійно хворого родина перевезла до дому, де він помер 26 грудня 1964 року в саме полудне.

Покійний був співавтором удокументованої праці про летунство в Українській Галицькій Армії. Іншими співавторами були о. Пилипець і П. Шарик (Канада). Цю працю вони спільно творили в домі Покійного в Гопдейл. Крім того написав для альманаху „Тернопіль і Тернопільщина" цінну працю про родинне містечко Товсте.

Похорони відбулись у понеділок 28-го грудня 1964 р., що почались церковними відправами в католицькій українській церкві у Вунсакет та зложенням тлінних останків Покійного на цвинтарі у Гопдейл, Масс.

Св. п. Іван Фостаковський осиротив дружину Ольгу, донечку Любу, замужню Левицьку та рідних у старому Краю.

Нехай пам'ять про Покійного буде вічною.

Василь Мудрий

Відбулися збори 161 Відділу УНСоюзу в Ембріджі, Па.

Ембрідж, Па. — 12-го грудня 1964 р. тут відбулися збори Відділу УНСоюзу, на яких зробив відчит голова Відділу Джон Антущак та було заслухано різні звіти, затверджено фінансові пожертви для української католицької церкви св. Петра й Павла, на Українсько - Американську радіопрограму „Пісня України", для „Армії Спасіння" та на місцеву Асоціяцію по боротьбі з туберкульозою. В присутності комісіонерів Д. Росса та Е. Горака і дистриктового судді Р. Мастера Микола Кудря передав у вирізьбленій ним гарній рамі портрет покійного Президента Кеннеді для цього Відділу УНС за його активність в Ембріджі. До Управи Відділу були вибрані: Д. Антущак голова, Й. Наджак секретар, А. Джула фінансовий, члени — Н. Кудря, А. Кузьма, І. Дяківський, І. Тиро мол., М. Гладьо, І. Мельник.

✝

Всім Рідним, б. Воякам, Приятелям та всьому Українському Громадянству подаємо сумну вістку, що дня 29-го грудня 1964 р. в лікарні у Ню Йорку після важкої і затяжної недуги упокоївся в Бозі на 68-му році трудолюбивого життя наш Незабутній ЧОЛОВІК та ПРИЯТЕЛЬ

св. п. інж. МИХАЙЛО ЄЛЬНИКІВ

народжений 1-го вересня 1897 р. в Новоукраїнці на Херсонщині, Україна, б. хорунжий Дієвої Армії УНР, учасник Визвольної Боротьби України в рядах Окремої Кінної Дивізії, учасник Першого Зимового Походу, Лицар Ордену Залізного Хреста, дипломований абсольвент Української Господарської Академії у Под'єбрадах.

ПАНАХИДА була відслужена в п'ятницю, 1-го січня 1965 р. в год. 7:00 вечора в похоронному домі П. Яреми, при 7-ій вулиці в Ню Йорку.

ПОХОРОН — в суботу, 2-го січня 1965 р. в год. 12:30 по полудні з того ж похоронного дому на Український Православний Цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Безмірним горем прибиті:

ОЛЬГА ЄЛЬНИКІВ — дружина

і

УПРАВА ТОВАРИСТВА АБСОЛЬВЕНТІВ УГА і УТГІ

В Ню Йорку померла Елеонора Гаврищенко

21-го грудня 1964 р. упокоїлася в Бозі бл. п. Елеонора Гаврищенко в Ню Йорку. Покійна походила з Тисьмениці, повіт Товмач у Галичині. Прожила 54 роки, а хорувала тяжко понад 14 місяців. Відійшла у вічність, забезпечена св: Тайнами, залишаючи у глибокому смутку чоловіка Онуфрія і дві доні: Олесю, замужню Гречин, замешкалу в Асторії, і Одарку Возняк, замешкалу в Мангетені. Покійна теж залишила в смутку внучку Одарку та брата Петра в Англії.

Похорон бл. п. Елеонори відбувся 24 грудня з церкви св. Юрія, а тлінні останки зложено на цвинтарі Кальварія. Останні похоронні відправи відслужив о. Григорій Хміляр ЧСВВ. Слід згадати, що Одарка, доня покійної Елеонори, належала до перших учениць школи св. Юрія, що тоді ще приміщувались під домом наших Сестер Василіянок.

У заупокійних парастасах у похоронному заведенні П. Яреми, як теж у церкві св. Юрія взяло участь велике число родини, знайомих і приятелів родини Гаврищенків. У поминках після похорону згадали Покійницю і в її пам'ять зроблено збірку на добродійні цілі. На радіопрограму ОО. Василіян із парохії св. Юрія приділено 45 дол. Крім того зложено пожертви на сиротинець у Філядельфії в сумі 20 дол. (дар п. Юлії Піщак), як теж по 10 дол. на часописи „Шлях" і „Свобода".

На цьому місці муж, родина Покійної, а крім того п-і Юлія Піщак, Ірина Козаченко й Анна Угорчак бажають зложити щиру подяку всім тим, що виявили своє співчуття, пожертвували на Сл. Божі, зложили квіти і взяли участь у похоронних відправах.

Нехай Всевишній Бог прийме душу пок. Елеонори в Свої небесні двори! Нехай американська земля буде їй пером, і нехай Бог сотворить її тут Вічную Пам'ять.

о. Григорій Хміляр ЧСВВ

Демократичні конґресмени покарали двох своїх колеґ за голосування на Ґолдвотера

Вашингтон. — Демократичні конґресмени більшістю 157 до 115-ох голосів вирішили відобрати сеньйорат двом конґресменам - демократам, які 3-го листопада голосували на республіканського кандидата сенатора Беррі Ґолдвотера. Демократична більшість в Конґресі схвалила пропозиції змінити реґулямін Палати Репрезентантів таким способом, щоб консервативні члени Палати не могли вести обструкцію в Палаті або в Комісіях проти більшости, яка підтримує урядові проєкти. Покарані конґресмени це Джан Белл Вілліямс із Міссіссіпі і Алберт Р. Воткінс із Південної Каролайни. Обидва конґресмени в спільній заяві назвали рішення більшости „несумісним із нашою законодатною частиною уряду" та „кінцем" системи сеньйорату при організації Конґресових Комісій.

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

Олени-Марії Тершаковець

яку згадуємо з любов'ю, жалем, вдячністю та пошаною, будуть відслужені

СВ. ЛІТУРГІЇ З ПАНАХИДОЮ

в НЕДІЛЮ, 10-го СІЧНЯ 1965 р., в 10-ій год., в українській католицькій церкві св. о. НИКОЛАЯ у Філядельфії;

в СУБОТУ, 9-го СІЧНЯ 1965 р., в 9-ій год., в українській католицькій церкві УСПЕННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ в Маямі, Фльорида;

в НЕДІЛЮ, 10-го СІЧНЯ 1965 р., в 9-ій год., в церкві св. ЮРА в Ню Йорку,

на які запрошуємо Родину, Приятелів та Знайомих Покійної.

МИХАЙЛО — чоловік
ЮРІЙ, СТЕФАНІЯ, АНДРІЙ, МАРІЯ — діти
МИРОСЛАВА, ТЕТЯНА — невістки
Д-р ЮРІЙ БЕРЕЖНИЦЬКИЙ — зять
ІВАСЬ, ОЛЕНКА, ЮРЧИК та АНДРІЙЧИК — внуки

•

З найбільшою вдячністю, в цю сумну річницю, згадуємо ті особи, які в січні 1964 р. віддали останню християнську прислугу нашій найдорожчій Покійній.

Сердечно дякуємо Високопреподобним Отцям, які взяли участь у всіх поминальних і похоронних Богослуженнях. Дякуємо всім Рідним, Приятелям і Знайомим, що взяли участь у цих Богослуженнях. Дякуємо всім, що висловили нам своє тепле співчуття та жертвували численні св. Літургії і датки на українські установи, на молодь і вбогих.

Будемо по-християнськи вдячні всім тим особам, які в майбутньому у своїх молитвах будуть пам'ятати про нашу найдорожчу Покійну, яка за свого життя незвичайно високо ставила св. Літургії і молитви.

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Побратимами УССусами, що 27-го грудня в Гамільтоні, Канада відійшов у Вічність після довгої важкої недуги на 68-му році життя наш Дорогий ВУЙКО

БЛ. П. ІВАН КУШИК

Похорон відбувся 30-го грудня 1964 р. в Гамільтоні, Канада.

Горем прибиті:

Дружина і Син в Польщі
Брат в Дітройті
Брати і Сестри в Україні
Братанок в Ню Йорку
і сестрінка ДАРІЯ КОГУТ з Родиною, Гамільтон, Канада

УСК і „Тризуб" перемогли в грах за Чашу, „Тризуб" грає зі збірною ЗДА

УСК Ню Йорк здобув минулої неділі, 3-го січня, на своєму грищі в Коледж Пойнті, Н.Й., перемогу 3:0 над твердим суперником С.К. „Австрія" в зустрічі циклу гор за Чашу ЗДА. Цією виграною закваліфікувалися футболісти УСК-у до наступного круга змагань за Чашу. В минулонедільних змаганнях, які відбулися на розмоклому і частинно покритому снігом грищі при холодному вітрі, дружина УСК-у виборола заслужену перемогу, в якій стрільцями воріт були: Сметчирст 2 і В. Шмотолоха 1.

„Тризуб" Філядельфія розправився у завзятій зустрічі з місцевим сильним противником, футболістами „Ерцгебірге" вислідом 3:2 і цією виграною ввійшов до дальших гор за Чашу ЗДА. До половини вів „Тризуб" 3:0 зі стрілів Яковини (22 хв.), Ілая (27 хв.) та Ферейри (34 хв.). По зміні піль грали зі сильним вітром гості і вони здобули ворота на 60-ій і 86-ій хвилинах.

В наступну неділю дружина „Тризуба" відбуде товариські змагання з футбольною збірною ЗДА на грищі Едізон Філд у Філядельфії. До складу збірної є вибрані і гратимуть в ній проти „Тризуба": Михайло Нога, Володимир Чижович і О. Ілай. День перед тим збірна відбуде тренінгові змагання в Ню Йорку, поділивши своїх змагунів на дві дружини, Схід і Захід.

„Чорноморська Січ" Нюарк бере участь в сімковому турнірі, який відбувається в залі Арморі в Петерсоні, Н. Дж. Минулої суботи січовики програли свої перші змагання турніру з Мадярським С.К. з Ню Брансвік вислідом 4:5. Ворота для „Ч. Січі" стрілили: З. Снилик 2, В. Каздоба і Саварин по одних. Юнаки „Ч. Січі" перемогли минулої неділі 3:1 однолітників „Ст. Пол". Трос воріт здобув Ватраник.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В 1964-му РОЦІ

Закінчення зі стор. 2-ої

Липень

4 — Початок літнього сезону на „Союзівці" концертом М. Кокольської та виступами І. Керницького й М. Понеділка.
— Початок пластових таборів на „Вовчій Тропі", Іст Четгем, Н. Й.
— Відкриття молодечих таборів СУМА в Еленвілі, Н. Й.
— Влагословення єпископом Йосифом Шмондюком іконостасу в церкві св. Івана в . Гантері, роботи мистців Петра Холодного й Михайла Черешньовського.

7 — Проф. Євген Гловінський, економіст, член Президії УНРади, помер на 70 р. життя у Мюнхені.

11 — Інж. Іван К. Мирошниченко, учасник Визвольних Змагань, член Управи ОбВУА, Відділ в Ню Йорку, помер в Ню Йорку.

12 — 18 — Тиждень Поневолених Націй в Америці — заклики єрархів обох Церков і УККА.

-3 — 28 — Участь української делегації з проф. Левом Добрянським у проводі на Республіканській конвенції у Сан Франціско. Успіх у переведенні резолюції про визвольну політику Республіканської партії з названням також України.

19 — Український День на Світовій виставці в Ню Йорку, з Богослужбою Преосв. Єпископа Йосифа Шмондюка. Виступ Капелі Бандуристів, балетної групи В. Сулими, сольоспів М. Лисогір.

19 — 15 — 5-ий Великий Збір українських націоналістів під проводом ген. М. Капустянського в неназваному місті Західньої Європи. Голова Проводу — полк. Андрій Мельник.

20 — 3 серпня — Перебування Миколи Лівицького у Вашингтоні: меморандум до Державного Департаменту і Конгресу, зустрічі з сенаторами і конгресменами у справі проблеми поневолених націй.

21 — Ярослав Венцаль, голова Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині, член Проводу ЗЧ ОУН, помер на 48 році в Мюнхені.

21 — Фестиваль Юного ОДУМ-у у Бавнд Бруку, Н. Дж.

25 — Відгуки на смерть поета Максима Рильського на 69 р. життя у Києві
— Відгуки на промову Хрущова в Гетеборгу в Швеції з атакою проти Я. Стецька й України, та виступи „Правди", „Ізвєстій" і „Радянської Правди" з того самого і наступного дня.

26 — Михайло Підгородецький, член-основник і редактор „Нового Шляху", помер на 65 році життя у Вінніпеґу, Канада.
— У липні почав появлятись англомовний Бюлетень УНРади.—
— Українська гаслова Енциклопедія Українознавства випустила 18-ий зшиток, з літерами Л — М.
— Появилась 9-та книжка віршів Євгена Маланюка п. н. „Серпень".
— Нова книжка Докії Гуменної, роман „Скарга Майбутньому", вид. „Слова", Ню Йорк.

Серпень

1 — Інж. Родіон Зарицький помер на 66 р. життя в Шикаґо.

1 — 2 — 15-та Зустріч українців Америки і Канади в Дітройті.

5 — Григорій Денисенко, інженер-економіст, кол. член Трудового Конґресу і УНРади, помер на 72 році життя у Вашингтоні.

5 — Ірина Домбчевська, вдова по лікареві, кол. сестра-жалібниця в УГА, кол. опікунка Івана Франка, померла на 78 р. життя в Ню Йорку.

7 — Натаврування українською пресою виступу „Нового Русского Слова" проти українських мешканців Джерзі Сіті, Н. Дж. ак нібн то спричинників расових заворушень.

9 — Початок 11-го Курсу українознавства на Союзівці.

14 — Пресова конференція Ярослава Стецька в Клівленді, Огайо.

16 — 27 — 17-ий Конґрес Американської Асоціяції Студентських Організацій з участю СУСТА.

17 — Наради у Білому Домі з участю Йосипа Лисогора, головного предсідника УНСоюзу, призначеного на члена Крайового Комітету для громадянських прав.

21 — Нестор Городовенко, кол. професор Київського Музичного Інституту, музика і диригент, помер на 79 році життя в Монтреалі, Канада.

24 — Участь української делеґації під проводом Йосипа Лисогора на конвенції Демократичної партії в Атлантик Сіті. Всупереч заходам делеґації — у резолюції про поневолені нації не згадано про Україну.

25 — Протоєрей о. Олександер Явтушенко, колишній учасник Зимового Походу, помер на 69 р. життя у Форт Вейні, Індіяна.

28 — Виступи професорів Лева Добрянського і Романа Смаль-Стоцького на курсах українознавства на „Союзівці".
— Константин Кононенко, кол. член Центральної Ради, член Політичної Ради ОУН за кордоном, економіст, помер на 75 р. життя в Бунтоні, Н. Дж.

29 — Другий Український День на Світовій виставці в Ню Йорку.

29 — 30 — Конференція Об'єднання українських академічних Т-в „Зарево" в Лігайтоні, Па.
— ЗП УГВР опублікувала Декларацію з приводу 20-річчя УГВР.
— Український Інститут Америки призначив 6.000 дол. на стипендійні позички українським студентам.

Вересень

3 — Закінчення на „Союзівці" 11-го 1-місячного Курсу Українознавства, — 29 дівчат і 18 юнаків.

4 — 7 — 31-ша конвенція Ліґи Молоді Північної Америки у Вашингтоні. Голова — Анна Петра.

5 — 6 — 14-ий З'їзд Об'єднання Української Демократичної Молоді (ОДУМ). Голова — Данило Завертайло.
— 3-ій З'їзд Українських Інженерів Північної Америки в Торонто.
— Собор Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці, в Торонто.
— Віче й бенкет Союзу Визволення України (СВУ) в Ню Йорку.

5 — 7 — З'їзд Організації Державного Відродження України (ОДВУ) в Лігайтоні, Па. Голова — проф. Богдан Гнатюк.
— 21-ий З'їзд Українського Золотого Хреста в Лігайтоні, Па.
— 6-ий Загальний З'їзд Українського Старшого пластунства в Іст Четгемі, Н. Й.
— З'їзд Дрогобичан у Філядельфії.
— 13-ий Всеамериканський Здвиг СУМА в Елленвілі, Н. Й. з участю 10.000 осіб.
— Сесія Панамериканської Української Конференції (ПАУК) у справі світового Конґресу й Шевченкова маніфестація у Вінніпеґу.
— Зустріч Дивізійників Америки і Канади в 20-річчя бою під Бродами.

6 — Здвиг-маніфестація з нагоди 25-ліття державности Карпатської України в Лігайтоні, Па.
— 4-та Зустріч уродженців Лемківщини у Вотервлійті, Н. Й.

7 — Урочисте посвячення нового будинку Колеґії св. Василія у Стемфорді, Конн.

7 — 13 — „Семінар проблематики" Т-ва української студіюючої молоді (ТУСМА) в Еленвілі, Н. Й.

9 — Зустріч митрополита Амвросія Сенишина з громадянством напередодні його виїзду на Вселенський Собор до Риму — у Філядельфії. Заява в справі акції щодо патріярхату.

12 — 13 — З'їзд колишніх учениць і професорів Гімназії СС Василіянок у Львові, на Союзівці.

15 — Д-р Михайло Шахнович, кол. адвокат, голова УНДО в Америці, помер на 76 році життя в Ню Йорку.
— 10-ліття появи „Веселки".

19 — 20 — Союзовий День на Союзівці, зв'язаний з поклоном Т. Шевченкові. Вибір „Міс Союзівки" — Каміля Гук.

20 — 10-ий Загальний З'їзд учителів Українського Музичного Інституту в Ню Йорку. Директор: д-р Зіновій Лисько.
— Конвенція Українсько-американських республіканських Клюбів стейту Ню Джерзі в Нюарку.
— Виставка образів Зої Лісовської з Женеви, Швайцарія, в Ню Йорку.

21 — Йосип Лисогір на зустрічі Братських організацій з президентом Джансоном у Білому Домі. Вручення Президентові англомовної Енциклопедії Українознавства.

25 — Український виступ на Світовій Виставі в Ню Йорку, зорганізований Союзом Українок.
— Перебрання Пластовою Фундацією на власність Пластового Дому в Ню Йорку.

26 — Ювілейний бенкет з нагоди 50-ліття Українських Січових Стрільців, в Шикаґо.
— Виставка образів Аркадії Оленської-Петришин в Ню Йорку.

26 — 27 — Студійні дні української студентської громади в Ню Йорку.

27 — Український День в Сіетлі, Ваш.

27 — 28 — Конвенція Крайового Конґресу братських організацій в Сіетлі, Ваш. Йосип Лисогір — член Екзекутиви Крайового Конґресу. Об'їзд Й. Лисогора із д-ром Я. Падохом західніх стейтів.

29 — Василь Косаренко-Косаревич, публіцист, помер на 73 р. в Ню Йорку.
Появилися нові книжки: 178 том Записок НТШ, вид. ООЧСУ, М. Чубатий: „Княжа Русь-Україна та виникнення 3-ох слов'янських націй. 14-ий том Бібліотеки Українознавства НТШ: д-р Ф. Б. Корчмарик: „Духові впливи Києва на Московщину в добу Гетьманської України".
— Виїзд ред. В. Душника до Риму у зв'язку з Ватиканським Собором на 7 тижнів.

Жовтень

3 — 4 — З'їзд колишніх студентів високих шкіл Мюнхену і мешканців Фюріхшуле на Союзівці.

5 — Д-р Іван Верб'яний, педагог і лексиколог, учасник визвольних змагань помер в Нюарку на 68 році життя.
— Михайло Савчин, секретар Головної Управи ОбВУА і секретар Головної Управи Братства УСС, помер у Філядельфії на 69 р. життя.

7 — О. Ігумен Михайло Русняк, Чина О.О. Редемптористів став єпископом-помічником української католицької єпархії в Торонто, Канада.
— Федір Одрач, письменник і громадський діяч, помер на 52 р. життя в Торонто.

10 — 8-ий Делеґатський з'їзд ОбВУА у Філядельфії. Президент: д-р В. Галан.

10 — 11 — Свято 30-річчя Молоді УНО в Торонто, бенкет, концерт.

11 — 8-ма мистецька виставка жіночої творчости в Ню Йорку.

12 — Єпископ Ярослав Габро з Шикаго передав з Риму для української преси заяву в справі Патріярхату.

15 — Оприлюднення в „Свободі" листа з Білого Дому й Державного Департаменту про становище Уряду до відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні.
— Українська демонстрація перед місією СССР в ОН у Ню Йорку з нагоди 5-их роковин убивства Степана Бандери.

15 — Виступ Верховного Митрополита Йосифа Сліпого на Вселенському Соборі проти латинізації східніх обрядів.

17 — Загальні Збори Об'єднання лісників і деревників (ОБУЛІД) у Ню Йорку, — голова інж. Роман Яримович.
— Демонстрація перед совєтською амбасадою у Вашингтоні у зв'язку з 5-ми роковинами вбивства Степана Бандери.
— Річна конвенція братських організацій стейту Ню Джерзі в Атлантік Сіті під головуванням Йосипа Лисогора. Українські делеґати: Й. Лисогір, Р. Слободян, Анна Герман і С. Гаврищ.
— „Срібний ювілей" українських ґрадуантів з Дітройту і Віндзору в Дітройті, концерт, фестин.

17 — 18 Товариська зустріч Українського Лікарського Т-ва Півн. Америки на Союзівці.

18 — Відзначення в Ню Йорку 20-річчя органу СУА „Наше Життя".
— Виступ митрополита Максима Германюка на Вселенському Соборі в Римі.
— Велике храмове свято у новозбудованій церкві св. Покрови в Торонто.
— Святкування в Ню Йорку 10-річчя Української Автокефальної Православної Церкви в екзилі.
— Посмертна виставка творів скульптора Сергія Литвиненка у Ню Йорку.

23 — 25 — 5-ий Собор Української Православної Церкви в Америці у Честері, Па. Архиєпископ Мстислав переобраний на голову Консисторії.

24 — 25 — Друга студійна конференція у Мюнхені для дослідження життя і праці полк. Євгена Коновальця.

24 — 26 — Голова Вик. Органу УНРади Микола Лівицький з доповіддю в Дітройті.

25 — Депеша сенатора Беррі Голдвотера до В. Дармограя у Філядельфії про підтримування ним справи визволення України.
— Вихід з друку 4-го тому твору д-ра Матвія Стахова „Україна в добі Директорії".

25 — Жалобна Академія в Ню Йорку з нагоди 5-их роковин смерти Степана Бандери у приявності 1.000 осіб.

28 — Проголошення комунікату УКК про становище до політичних плятформ двох американських партій.

29 — Оприлюднення заяви през. Джансона про становище Уряду до пам'ятника Тарасові Шевченкові.
З книжкових видань появились: Д-р Лука Луців: „Шевченко — співець української слави і волі", вид. НТШ і „Свободи", „Їхня Земля" — англомовна антологія української прози у в-ві „Свободи". Д-р Ярослав Білінський: „Друга совєтська республіка: Україна після другої світової війни", англомовне видання.

Листопад

1 — Святкування в усіх скупченнях українців у вільному світі 46-их роковин проголошення української державности у Львові, сполучене в багатьох містах із святкуванням 50-ліття леґіону Українських Січових Стрільців.
— Полковник Андрій Мельник, інженер, кол. шеф Булави Армії УНР й шеф Булави Осадного Корпусу Січових Стрільців, голова Проводу Українських Націоналістів, помер у Кельні в Західній Німеччині на 74-му р. життя.

3 — Після президентських виборів в ЗДА — ґратуляційна депеша від Українського Конґресового Комітету президентові Л. Джансонові і віце-президентові Гюбертові Гомфрі.

4 — о. Юрій Паздрій, заслужений для Джерзі Сіті парох, помер на 39-му році життя. Маніфестаційний похорон.

7 — Величавий похорон полковника Андрія Мельника в Люксембурґу. Маніфестація української єдности з нагоди похорону.
— Редактор Олег Штуль-Жданович, як заступник померлого голови ПУН'у, став його урядуючим керівником.
— Загальні Збори Т-ва Інженерів Метрополітальної Округи в Ню Йорку. Голова — Іван Заяць.
— НТШ в Ню Йорку вшанувало науковою конференцією 70-ліття проф. Євгена Онацького, тепер в Арґентині.

8 — Виставка образів Михайла Осінчука „Українська ікона" в Ню Йорку.
— Концерт Бандуристок з Дітройту в Ню Йорку.

9 — 10 — Конґрес Братських Організацій Пенсильванійської округи з участю 73-ох організацій, в тому числі 4-ох українських. Андрій Джула, гол. радний УНСоюзу і Стефанія Вовчок із „Провидіння" — у новій Управі.

13 — Вечір в НюЙоркському Літ.-Мист. Клюбі для вшанування 50-річчя мистецької праці Михайла Осінчука.

21 — Спільна конференція НТШ і Т-ва Правників в Ню Йорку для координації праці.

21 — 22 — 10-ий З'їзд Спілки Української Молоді Америки (СУМА). Голова — Лев Футала.

26 — Лікар Роман Стеткевич помер на 45-му р. життя в Лорейні, Огайо.

28 — 6-ті Звичайні Загальні Збори НТШA в Ню Йорку. Голова: проф. Роман Смаль-Стоцький.
— „Свобода" принесла повний текст інтерв'ю з митрополитом Амвросієм Сенишиним, що його італійська державна радіовисильня передала в Україну.
— Загальні Збори Т-ва Української Кооперації в Ню Йорку. Голова дир. Іван Шепарович. Прийняття в честь його 75-ліття.
— Академія для вшанування 20-річчя битви під Бродами.

29 — Засідання новообраної Головної Ради НТШ у Ню Йорку.
— Концерт у Ню Йорку з нагоди 20-річчя битви під Бродами.

30 — Загальні Збори Т-ва „Правників у Ню Йорку". Голова: д-р Б. Дзерович.
— „Клюб Круглого Стола" у Ню Йорку приймав „діячів української культури" з УССР. Подібне прийняття в Шикаґо і в Вінніпеґу. Голосна реакція громадянства.
— Святкування 35-річчя єпископського стану архиєп. д-ра Івана Бучка.
— Появився перший том 10-томової праці „Українські Народні Мелодії" проф. Зіновія Лиська, під фірмою УВАН.
— Появилась „Історія українського кооперативного руху" д-ра Іллі Витановича під фірмою НТШ.
— Наради пластових сеньйорів на Союзівці, в Шикаґо і Рочестері у підготові Крайового Пластового З'їзду.
— Відзначення скульптора Л. Молодожанина на 51-ій виставці Об'єднаних Мистців Америки в Ню Йорку.
— Вийшло друком „Зелене вино" — антологія нової португальської і бразилійської літератури у перекладі Віри Вовк, вид. „Прологу".
— Приїзд до ЗДА з відвідинами Володимира А. Доленка, лідера Селянської Партії — Союзу Земель Соборної України.

Грудень

4 — Розмова гол. предсідника УНСоюзу і ред. А. Драгана в домівці місії ЗДА в ОН з амбасадором ЗДА у Москві Фой Колером. Вручення йому 1-го тому англомовної енциклопедії.

5 — 6 З'їзд педагогів і опікунів українознавчих шкіл в Шикаґо.

6 — 11-та загальна виставка Об'єднання Мистців Українців в Америці, Ню Йорк.
— Вечір на честь передчасно померлого артиста Мирослава Радиша в УВАН.

8 — Заява єпископа Йосифа Шмондюка, „Свобода" ч. 228, про мову в Літургії.

11 — Володимир Дейчаківський, громадський і політичний діяч, помер на 52-му р. життя в Торонто, Канада.

12 — Рада Директорів УКК. Визначення 8-го Конґресу американських українців на половину 1965 року в Ню Йорку. Потвердження становища проти „культурного обміну".
— Загальні Збори Видавничої кооперативи „Червона Калина" в Ню Йорку. Голова — д-р В. Галан.
— Високошкільна конференція, уладжена Українською Студентською Громадою у Сітон Голл університеті в Савт Ориндж, Н. Дж.

12 — 13 — 7-ий Делеґатський з'їзд Українського Національно-державного Союзу (УНДС) у Ню Йорку. Голова: П. Самойлів.
— Виставка акварель Олени Кульчицької та образів Софії Зарицької в УВАН.

13 — Річні Збори Українського Інституту Америки ім. В. Джуса. Голова: Теодор Джус.

19 — Хор „Думка" в Ню Йорку відзначив своє 15-річчя пресовою конференцією і бенкетом.

22 — 25-ліття висвячення тодішнього ректора Духовної Академії у Львові, о. д-ра Йосифа Сліпого на Галицького митрополита.

25 — Різдво за новим календарем. Різдвяний привіт Митрополита Амвросія Сенишина через „Голос Америки" в Україну.

26 — Пресова конференція в Митрополита Амвросія Сенишина у Філядельфії, головно для з'ясування справ Патріярхату і мови в Літургії.

26 — 27 З'їзд українських письменників „Слово" в Ню Йорку. Голова — Григорій Костюк-Подоляк.

27 — Заява митрополита Максима Германюка на сторінках „Поступу" у Вінніпеґу про українську мову в Літургії.

28 — Участь численних українських учених на з'їздах американських славістів і мовознавців у Ню Йорку. Прийняття для них, влаштоване УНСоюзом в готелі „Ню Йоркер".

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ:

22 — Лютого 1964: Свято 70-ліття УНСоюзу в Капелі Голл в Ню Йорку. (А не в січні).